Άγιος Ιωνάς ο εν Περγάμω της Κύπρου

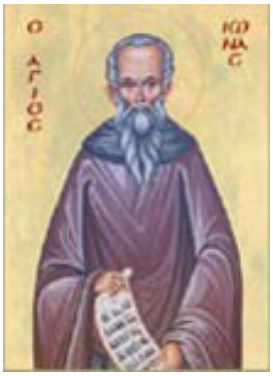

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: http://www.saint.gr/2088/saint.aspx για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: N/A
Δημιουργία εγγράφου: 08/10/2026 10:00:05

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 11 Οκτωβρίου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: N/A

Βιογραφία

Ο Άγιος Ιωνάς υπήρξε μέγας ερημίτης, ασκητής και θαυματουργός. Απ' την παιδική του ηλικία θα πρέπει να γνώρισε τον Χριστό και τον αγάπησε. Μέσα στην αγνή και άδολη καρδιά του αποθησαύριζε με λαχτάρα κι αφοσίωση τα λόγια του Θεού, που άκουε στην εκκλησία. Μ' αυτά μεγάλωνε. Και μ' αυτά μέρα με τη μέρα μεγάλωνε και στην καρδιά του βαθύς ο πόθος να ζήσει μια ζωή πού θα είχε σαν οδοδείκτη και σκοπό τα λόγια του Χριστού. Γι' αυτό, όταν κάποτε έμαθε πως οι άνθρωποι του Πάπα της Ρώμης γύριζαν τις χώρες της Ευρώπης και καλούσαν τους πιστούς σε εκστρατεία για την απελευθέρωση των Αγίων Τόπων από τους μουσουλμάνους, πρώτος κι αυτός μαζί με τριακόσιους άλλους Έλληνες ορθοδόξους, που εργαζόντουσαν στη Γερμανία, έσπευσε να στρατολογηθεί για να συμμετάσχει στον ιερό αγώνα. Η στρατιά αυτή, που την ξέρουμε, σαν δεύτερη Σταυροφορία 1147 - 1149 μ.Χ., διαλύθηκε προτού να φθάσει στον προορισμό της. Έτσι οι τριακόσιοι αυτοί Έλληνες, που είναι γνωστοί σαν Αλαμάνοι, συνέχισαν τον δρόμο τους με σκοπό να πραγματώσουν ένα ιερό πόθο που είχαν. Να προσκυνήσουν στην Ιερουσαλήμ, που την κρατούσαν ακόμη χριστιανοί Ευρωπαίοι. Και το έκαμαν.

Μετά την πραγμάτωση του πόθου τους αποφάσισαν να μη επιστρέψουν στις εργασίες τους, άλλα να παραμείνουν και να ζήσουν τη μοναχική κι ασκητική ζωή εκεί στην έρημο του Ιορδάνου. Επειδή όμως εκεί κατεδιώκοντο από τους Σαρακηνούς και τους Λατίνους, μια μέρα μαζεύτηκαν όλοι τους και με αρχηγό τον Αυξέντιο (βλέπε 28 Σεπτεμβρίου), που αργότερα ασκήτεψε στην Καρπασία ήλθαν όλοι στην Κύπρο γύρω στο 1150 μ.Χ. ή και αργότερα.

Το καράβι που τους έφερνε έφτασε στην Πάφο, όπου και τσακίστηκε επάνω στους βράχους του λιμανιού. Οι χριστιανοί στρατιώτες, αφού με πολλές ταλαιπωρίες βγήκαν στη στεριά, αποφάσισαν να διασκορπισθούν και να ζήσουν την ασκητική ζωή στην Κύπρο. Και το έπραξαν. Κι ο μεν φίλος του αγίου, ο Όσιος Κενδέας (βλέπε 6 Οκτωβρίου), στην αρχή τακτοποιήθηκε σε μια καλύβα που είχε στήσει σ' ένα βράχο εκεί κοντά στην ακρογιαλιά της Πάφου. Ο όσιος Ιωνάς, αφού αποχαιρέτησε τον φίλο και συνασκητή του Κενδέα, προχώρησε, κι αφού πέρασε από διάφορα μέρη, ήλθε κι εγκαταστάθηκε σ' ένα σπήλαιο της περιοχής Μάντρες της Τραχιάδος. της επαρχίας Αμμοχώστου, «εις χωρίον λεγόμενον Πέργαμον».

Μέσα στο σπήλαιο αυτό έστησε ο άγιος το ασκητήριό του κι άρχισε τον αγώνα του. Αγώνα σκληρό ενάντια στη σάρκα του. Γνωρίζει ο ασκητής ότι «η σαρξ επιθυμεί κατά του πνεύματος». Γι' αυτό κι η προσοχή του στρέφεται απ' την πρώτη στιγμή στο να δαμάσει κι υποτάξει τον εχθρό αυτό. Και το κατορθώνει με τη δύναμη και τη χάρη του Ιησού Χριστού. Θεληματικά υποβάλλει τον εαυτό του σε διάφορες κακοπάθειες. Κακοπάθειες που συνεπάγεται ο διαρκής αγώνας κι η συνεχής προσπάθεια και πάλη να περιφρουρήσει την ηθική του αξία και ακεραιότητα. Με την τακτική προσευχή, την εγκράτεια και την αυστηρή άσκηση, τη νηστεία και την προσεκτική μελέτη του λόγου του Θεού κατόρθωσε να υποδουλώσει τη «σάρκα τω πνεύματι».

Αλλά «ο πειράζων» δεν τον αφήνει ήσυχο. Κάποτε μάλιστα που ο άγιος έστελλε τον υποταχτικό του να του φέρνει νερό, — δεν είχε εκεί κοντά — ο διάβολος να τι επενόησε για να στερήσει το νερό από τον άγιο: Για κάμποσες μέρες, όταν έβλεπε τον υποταχτικό με το σταμνί να φέρνει το νερό, έπαιρνε τη μορφή του αγίου και στεκόταν αρκετά μέτρα έξω από το σπήλαιο, έπαιρνε το σταμνί, έχυνε το νερό κι έδιωχνε τον υποταχτικό. Με τον τρόπο αυτό πέρασαν αρκετές μέρες. Το δράμα της δίψας βασάνιζε τον άγιο. Κάποια μέρα, ύστερα από καιρό, που έτυχε να 'ρθει ο υποτακτικός να πάρει το σταμνί και τον είδε ο άγιος, του έκαμε τρομερά παράπονα. Ύστερα από την εξήγηση του υποταχτικού, κατάλαβε ο άγιος το τέχνασμα του πονηρού και του είπε: «Παιδί μου, στο εξής, αν με δεις και χίλιες φορές στον δρόμο σου, ουδέποτε να μου δώσεις αυτό που μου φέρνεις, παρά μονάχα, όταν μπεις στην κατοικία μου».

Ο Άγιος, μετά την ταλαιπωρία του αυτή προσευχήθηκε θερμά στον Θεό και με το ραβδί του, σαν άλλος Μωϋσής, κτύπησε τον βράχο εκεί στη σπηλιά του και το θαύμα έγινε. Μια πηγή από κρυστάλλινο νερό άνοιξε στη στιγμή, για να ικανοποιεί τις ανάγκες του αγίου και όσων τον επεσκέπτοντο, για να πάρουν τις ευλογίες του. Η βρύση αυτή υπήρχε μέχρι το 1912 μ.Χ. κι ήταν γνωστή σαν το «άγιασμα του οσίου». Δυστυχώς ο φανατισμός των μουσουλμάνων που κατοικούσαν το Πέργαμον ξέσπασε κάποια μέρα και πάνω στην πηγή και το σπήλαιο «σπηλιάϊν» του αγίου. Με μηχανές γκρέμισαν το σπήλαιο και κατέστρεψαν την πηγή. Για να καλύψουν το έγκλημα τους φύτεψαν πάνω απ' την τοποθεσία εκείνη κάμποσα κλήματα. Το ίδιο έκαμαν και με τον ναό του οσίου. Οι χριστιανοί καταδιωγμένοι έφυγαν από το μέρος εκείνο και μαζί τους μετέφεραν και την εικόνα του αγίου, που φυλάσσεται στην Ξυλοτύμπου. Η εικόνα είναι παλαιά και κατεστραμμένη σχεδόν κατά το ήμισυ. Δεν έχει χρονολογία και φέρει επάνω τούτη την επιγραφή: «Όστις προσφέρει δώρον εις την εμήν ανάμνησιν, καμέ προς Θεόν ευρήσει προστάτην». Κι είναι προστάτης ο άγιος γιατί με την όλη ζωή του ευηρέστησε στον Κύριο. Με τη δύναμη της πίστεως του ο ευσεβής και πιστός αυτός στρατιώ της του Χριστού βγήκε νικητής ενάντια σε όλους τους πειρασμούς και τις παγίδες του εχθρού και έγινε και μένει στοιχείο ωφέλιμο και ευεργε τικό σε όλους. Πλείστα θαύματα έκαμε, όταν ζούσε.

Ένα απ' αυτά είναι και τούτο: Κάποτε τον επεσκέφθη στο κατάλυμα του ένας πατέρας κρατώντας στα χέρια τα νεκρό παιδί του κι αφού γονάτισε μπροστά του, άρχισε να του λέει με σπαραγμό ψυχής: «Γέροντα μου, σπλαχνίσου με. Ένα το έχω και μου το πήρε ο χάρος. Ξέρω πως σαν παρακαλέσεις συ τον Θεό, ο Θεός θα σε ακούσει και θα μου ξαναδώσει πίσω ζωντανό το παιδί μου. Γέροντα μου, λυπήσου με». Στην παράκληση του πονεμένου πατέρα ο άγιος σηκώθηκε. Έτρεξε κοντά του κι αφού γονάτισε μπροστά στο νεκρό παιδί, άρχισε να προσεύχεται με κατάνυξη. Στο τέλος παίρνοντας το νεκρό παιδί από το χέρι του είπε: «Στο όνομα του Ιησού Χριστού του Λυτρωτή και Θεού μας σου λέω: Σήκω παιδί μου.» Στη στιγμή το νεκρό παιδί, σαν να ξυπνούσε από βαθύ ύπνο, άνοιξε τα μάτια. Ο ασκητής το σήκωσε και το παράδωσε στον ευτυχισμένο τώρα πατέρα. Όλοι τότε δόξασαν τον Θεό, που είχε δώσει τέτοια εξουσία στον όσιό του.

Εκεί στη σπηλιά έζησε ο άγιος όλες τις μέρες της ζωής του. Από αυτή βγήκε μόνο μερικές φορές για να επισκεφθεί τον φίλο του όσιο Κενδέα, ο οποίος ύστερα από καιρό εγκατέλειψε την Πάφο κι ήρθε κι εγκαταστάθηκε σε μια άλλη σπηλιά, που βρισκόταν κοντά στο Αυγόρου εκεί κοντά που βρίσκεται σήμερα κι ο ναός του. Από καιρό σε καιρό οι άγιοι έβγαιναν από τη σπηλιά τους και επεσκέπτοντο, ο ένας τον άλλο για αλληλοενίσχυση. Εκεί στη σπηλιά οι πιστοί τον βρήκαν μια μέρα νεκρό. Το σκήνωμα του ανέδιδε μια ευωδιά. Με δάκρυα πήραν το λείψανο και το έθαψαν εκεί που έζησε τη ζωή της ασκήσεως του.

Ξωκλήσι του Οσίου Ιωνά βρίσκεται δυτικά του χωριού Ξυλοτύμβου (ή Ξυλοτύμπου - είναι ένα από τα μεγαλύτερα χωριά της επαρχίας Λάρνακας και βρίσκεται στην περιοχή των Κοκκινοχωρίων περί τα 16 χιλιόμετρα βορειοανατολικά της πόλης της Λάρνακας και πάνω στο δρόμο που οδηγεί στην Αμμόχωστο) περί τα 200 μέτρα δυτικότερα του Αγίου Βασιλείου. Κτίστηκε το 1983 μ.Χ., σε ανάμνηση του χριστιανικού ναού, που υπήρχε στο μεικτό κάποτε χωριό Πέργαμο. Περί τη δεκαετία του 1830 μ.Χ., οπότε άρχισε η εκδίωξη των Ελλήνων κατοίκων του Περγάμου, εγκαταλείφθηκε ο ναός και κατατράφηκε. Με πρωτοβουλία του Παπακυριάκου Παναγιώτου και της τότε εκκλησιαστικής επιτροπής, κτίστηκε ο νέος ναός ο οποίος είναι βυζαντινού ρυθμού. Ένα μεγάλο μέρος των εξόδων ανέγερσης ανέλαβε ο Πέτρος Χατζηττοφής και Ξυλοτυμπιώτες μετανάστες στην Αγγλία. Η Αγία Τράπεζα του μικρού ναού κτίστηκε με πέτρες που μετέφεραν από τη χαλασμένη εκκλησία του Οσίου Ιωνά στο Πέργαμο. Στις 7 Οκτωβρίου 1984 μ.Χ., έγιναν τα εγκαίνια του ναού από το Μητροπολίτη Κιτίου Χρυσόστομο και τα έξοδα των εγκαινίων ανέλαβε ο Μιχαλάκης Τάσου.

Λειτουργικά κείμενα

Ἀπολυτίκιον

Ἦχος α'.

Της ερήμου πολίτης και εν σώματι άγγελος και θαυματουργός ανεδείχθης, Θεοφόρε Ιωνά πατήρ ημών νηστεία, αγρυπνία, προσευχή, ουράνια χαρίσματα λαβών, θεραπεύεις τους νοσούντας, και τας ψυχάς των πίστει προστρεχόντων σοι. Δόξα τω δεδωκότι σοι ισχύν, δόξα τω σε στεφανώσαντι, δόξα τω ενεργούντι δια σου πάσιν ιάματα.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

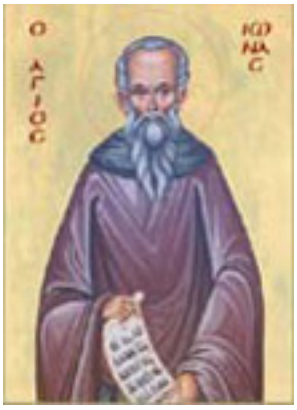

Άγιος Ιωνάς ο εν Περγάμω της Κύπρου

Άγιος Ιωνάς ο εν Περγάμω της Κύπρου